

Інвестиційно-інноваційний розвиток країни в умовах глобалізації

Сула Олександр Юрійович

**Науковий керівник к.е.н., доцент кафедри економіки та управління
Богуславська С.І.**

**Черкаського навчально-наукового інституту ДВНЗ "Університет
банківської справи"**

Актуальність теми. Запровадження в Україні інвестиційно-інноваційної моделі економічного зростання перетворюється на об'єктивну необхідність в умовах глобалізації.

Постановка проблеми. Саме сьогодні, в умовах економічної кризи, дуже важливим постає питання про прийняття важливих рішень щодо інвестиційно-інноваційного розвитку. Складні умови ринкових відносин, знецінення національної грошової одиниці обмеженість зовнішніх інвестицій та недостатня підтримка з боку держави національних інвесторів уповільнює інвестування та нагромадження інвестиційного капіталу. Тут і з'являється проблема впровадження інновацій, адже саме завдяки інноваційним рішенням у нашої держави з'явиться можливість формування інвестиційно-інноваційного розвитку країни.

Виклад основного матеріалу.

Головний фактор успішного функціонування економіки країни в епоху глобалізації – перехід від наздоганяючого розвитку до розвитку на технологічній основі. Україна на даний час використовує модель наздоганяючого розвитку, використовуючи досвід і запозичуючи виробничі та управлінські технології провідних країн. При виході на технологічну основу розвитку, внаслідок досягнення високого рівня добробуту, можливості розвитку за рахунок трансферу технологій помітно скорочуються. [1] Перед країною буде стояти завдання переходу до зростання за рахунок інновацій (а не до зростання в «інноваційних» галузях, що нерідко, в нашій країні зокрема, видають за інноваційне зростання). Для переходу України до розвитку на інноваційній основі необхідно ви-конання таких завдань, як формування необхідних компетенцій, в тому числі у таких сферах: управління проектами інноваційного глобального бізнесу, комерціалізація результатів наукових досліджень, стимулювання творчого мислення, розвитку системи освіти. Також знаття бар'єрів на шляху створення нових підприємств і спрямування підвищення ефективності бізнесу із застосуванням нових інноваційних рішень.

Слід відзначити, що успішній реалізації на практиці інновацій підприємствам країни перешкоджають численні чинники. Зокрема, фахівцями Державно-го комітету статистики при підготовці відповідного збірника виділено наступні три групи чинників: 1) фінансові (занадто високі інноваційні витрати, недоступність коштів у межах однієї організації або групи підприємств і поза її межами); 2) чинники, які взаємопов'язані зі співробітництвом та інформацією а також із наявністю кваліфікованого персоналу; 3) ринкові (домінування певних підприємств, невизначений попит на інноваційні товари або послуги).

Проаналізувавши наведені чинники, ми можемо сказати, що в цілому негативно на розвиток інноваційної системи в країні впливають недостатність коштів у межах організації або групи підприємств та підтримка з боку держави на законодавчому рівні. У більшості випадків інновація є дорогим заходом. Підприємства, що планують її впровадження, по-винні вкладати кошти в технічне обладнання та заробітну плату висококваліфікованого персоналу. Дані затрати є досить високими і не гарантують швидку окупність в будь-якій країні, Проте в Україні для їх компенсації не існує ні механізмів державної підтримки, ні інструментів кредитування.

Домінування певних підприємств (сильні конку-ренти), невизначений попит на інноваційні товари або послуги також негативно впливають на впровадження інноваційних технологій.

Слід зазначити, що рівень інноваційної активності підприємств країни не має стійкої тенденції до зростання. Найвищим рівнем був так званий бар'єр, в 2000-му році коли кількість підприємств із впровадженням інноваційних технологій становила 18% до загальної кількості. Зараз відзначається лише суттєве падіння рівня аналізованого показника, що розпочалось з 2003-го та досягло «дна» у 2006 році – 11,2%, після чого відбувалось повільне зростання частки підприємств до рівня, близько-го до 17-18-ти% в 2012-2013 рр. Проте, впровадження інновацій все ще недостатньо позитивно впливає на економіку країни, а макроекономічна ситуація та інституційне середовище, у свою чергу, стримують інноваційну активність підприємств і гальмують розвиток і стабільність економіки в цілому.

За даними Всесвітнього економічного форуму про глобальну конкурентоспроможність у 2012-2013 рр. за Пі індексом «Інновації» Україна посіла 71 місце з-поміж 144 країн, що свідчить про неефективне використання власного інноваційного потенціалу. За показником «інноваційна спроможність» Україна змістилася вгору на 16 позицій і посіла 58 місце, оскільки вітчизняні підприємства більшою мірою

використовують іноземні технології шляхом отримання ліцензій, ніж власні розробки та дослідження[3].

Про сучасну інноваційну політику розвинутих країн можна говорити як про таку, що є політикою широкої підтримки інновацій, а також дифузії технологій, мережевого співробітництва, а також активного залучення держави і публічних інституцій у творення умов для інновацій. Саме цей досвід має бути взятий на озброєння в Україні з метою створення клімату, що підтримує інновації, бізнес, створення нового знання, а також сприяє співробітництву в межах національної системи інновацій та між системами різних країн [2] .

Висновок. Проаналізувавши тенденції інноваційного розвитку України, можемо сказати, що в державі відсутній постійний позитивний розвиток. Значною мірою на це впливає законодавча політика держави в сфері інновацій, нерозвинене інституційне середовище, проблеми фінансування, відсутність кредитних ресурсів, суспільно-політична нестабільність.

Список використаних джерел:

1. Музуренко В.П., Гіренко А.Т. «Сучасні тенденції розвитку інноваційної системи України»
2. Плахотнік О. О. Інформаційно-комунікаційний механізм управління підприємствами мережевої економіки: монографія / О. О. Плахотнік; Дніпродзержин. держ. техн. ун-т (ДДТУ). – Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2013. – 290 с.
3. Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2012 за підтримки Всесвітнього економічного форуму / Фонд «Ефективне управління» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалів: www.feg.org.ua.